

Plan for selskapskontroll 2012 – 2016
Haugesund kommune.

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Plan for selskapskontroll	3
1.2 Former for selskapskontroll	4
2. Risiko- og vesentlighetsanalyse	4
3. Oversikt over selskap	5
3.1 Oversikt over selskaper innenfor § 80	5
3.2 Oversikt over selskaper utenfor § 80	6
4. Prioriterte prosjekter for selskapskontroll i planperioden	7
5. Metode for gjennomføring av selskapskontroll	8
6. Rapportering	8

1. Innledning

Ifølge kommuneloven § 77 nr. 5 skal kontrollutvalget se til at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser.

I forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 14 står det:

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

Planen for selskapskontroll er basert på en risiko- og vesentlighetsanalyse som ble gjennomført i 2012.

1.1 Plan for selskapskontroll

Etter § 13 første ledd i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner skal det;

”(..) minst en gang i valgperioden utarbeides plan for gjennomføring av selskapskontroll. Dette skal skje senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert”.

Bystyret vedtar planen, mens kontrollutvalget bestemmer hvem som skal gjennomføre selskapskontrollen.

Innholdet i § 13 i forskriften må sees i sammenheng med kommuneloven § 80, som omhandler hvilke selskap kontrollutvalget og kommunen sin revisor har full innsynsrett i. Det framgår av § 80, 1. ledd at innsynsretten er avgrenset til:

- interkommunale selskap,
- aksjeselskap kommunen eier alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner,
- heleide datterselskap til slike selskap.

Selv om innsynsretten er mer avgrenset, vil kontrollansvaret også omfatte selskap og virksomheter som ikke kommer inn under § 80. Dette er:

- selskap der kommunen har aksjer, men der det også er private aksjeeiere.

1.2 Former for selskapskontroll

Obligatorisk eierskapskontroll

Eierkontrollen kan omfatte:

- Kontroll ved selskapsetablering.
- Kontroll av at kommunen har tilstrekkelig oversikt og kontroll med eierskapene.
- Kontroll av at eierskapene er forsvarlige i forhold til formål og type virksomhet.
- Kontroll av at eierrepresentanter har tilstrekkelig kompetanse.
- Kontroll av at selskapene kommunen har eierinteresser i følger aktuelle virksomhetslover og annen relevant lovgiving.
- Kontroll av at den som forvalter kommunen sine eierinteresser opptrer i samsvar med kommunen sine vedtak og forutsetninger.

Valgfri forvaltningsrevisjon

Det er ikke pålagt å gjennomføre forvaltningsrevisjon i selskapene, men kommunen kan gjennomføre forvaltningsrevisjoner dersom dette er relevant. Forvaltningsrevisjon omfatter systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra bystyret sine vedtak og forutsetninger.

2. Risiko- og vesentlighetsanalyse

For å utarbeide plan for selskapskontroll er det gjennomført en risiko- og vesentlighetsvurdering for å velge ut relevante selskap og områder for selskapskontroll. I forhold til risiko er det spesielt disse forholdene som er vurdert:

1. Risiko for at selskapet ikke driver i tråd med bystyret sine vedtak og forutsetninger.
2. Risiko for at selskapet ikke driver i tråd med lover og regler og på en økonomisk forsvarlig måte.
3. Risiko for at den som forvalter kommunen sine eierinteresser i selskapet ikke gjør dette i samsvar med bystyret sine vedtak og forutsetninger.

I tillegg til en konkret risikovurdering vil det også være viktig å vurdere selskapene ut fra hvor vesentlig det er å gjennomføre kontroll for kommunen (vesentlighetsanalyse). To overordnede perspektiv blir lagt til grunn for en slik vurdering:

1. Fokus på brukerperspektivet.
2. Fokus på økonomiske interesser for kommunen.

Datainnsamlingen som ligger til grunn for risiko- og vesentlighetsanalysen, og for utvelgelse og prioritering av prosjekt, er samlet inn gjennom flere aktiviteter som har involvert både politisk ledelse, administrativt ansatte og kontrollutvalget. Blant annet har følgende aktiviteter blitt gjennomført:

- Dokumentgjennomgang
- Prosessmøte i kontrollutvalget
- Spørreundersøkelse for administrative ledere i kommunen
- Intervju med administrative og politiske ledere i kommunen

Data som har blitt samlet inn gjennom disse aktivitetene har gitt en god oversikt over risikoområdene tilknyttet forvaltning av eierskap. Analysen er samlet i et arbeidsdokument/ analysegrunnlag som ligger til grunn for utvelgelse og prioritering av selskapskontrollprosjekt.

3. Oversikt over selskap

Under følger en oversikt over selskap Haugesund kommune har eierskap i. Oversikten er basert på informasjon fra kommunen. Selskapene er presentert i to tabeller. Den første tabellen inneholder selskap som faller inn under § 80 i kommuneloven (interkommunale selskap, og aksjeselskap som er heleid av kommunen eller eid sammen med andre kommuner og/eller fylkeskommuner).

Den andre tabellen inneholder oversikt over selskap som kommunen har eierskap i, men som ikke faller inn under § 80 i kommuneloven, dvs. at det er innslag av private eierdeler o.l. Disse selskapene har kommunen ikke mer innsynsrett i enn de andre aksjonærene. Kommunen kan likevel gjennomføre avgrensede selskapskontroller med hensyn til i hvilken grad selskapet opptrer i tråd med eiernes intensjon, om valg og opplæring av representanter skjer etter kommunen sine regler og rutiner, om rapportering fra selskapet samsvarer med retningslinjer o.l.

3.1 Oversikt over selskaper innenfor § 80

Selskapets navn	Selskapets formål ¹	Eierandel
Haugesund Parkering Holding AS	Å eie og forvalte aksjer i andre foretak som eier, driver og forvalter parkeringshus og annen fast eiendom i Haugesund.	100,0 %
Haugesund Parkering Drift AS	Forestå all avgiftsbelagt parkering på offentlig vei, og forestå håndheving av parkeringsbestemmelser, fremme trafiksikkerhet etc.	Heleid datter-selskap av Haugesund Parkering AS
Haugesund Parkering Nord AS	Eie og forvalte parkeringshus i Haugesund sentrum, samt hva som hermed står i forbindelse, herunder å delta i andre foretak som driver tilsvarende virksomhet.	Heleid datter-selskap av Haugesund Parkering AS
Haugesund Parkering Syd AS	Eie og forvalte parkeringshus i Haugesund sentrum, samt hva som hermed står i forbindelse, herunder å delta i andre foretak som driver tilsvarende virksomhet.	Heleid datter-selskap av Haugesund Parkering AS
Haugesund parkering Utbygging Nord AS	Eie, forvalte og utvikle fast eiendom i Haugesund sentrum, samt hva hermed står i forbindelse, herunder å delta i andre foretak som driver tilsvarende virksomhet.	Heleid datter-selskap av Haugesund Parkering AS
Røvær Utvikling AS	Å drive utleie av og investering i fast eiendom på Røvær.	100 %
Uni-K AS	Være et arbeidsmarkedstiltak som skal sysselsette og utvikle ressurser hos yrkeshemmede arbeidstakere.	100 %
Uni-X	Innrette og utøve sin virksomhet på non-profit-basis, hvor formålet er å oppføre og/eller erverve tilrettelagte boliger for primært personer med nedsatt funksjonsevne.	Heleid datter-selskap av Uni-K AS
Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS (HIM)	Tjene innbyggerne i deltagerkommunene best mulig når det gjelder rimelige og gode renovasjonstjenester.	58,2 %
Karmsund Interkommunale havnevesen IKS	Skal ivareta all offentlig havnedrift for eierkommunene gjennom felles havnestyre og felles havnedistrikt, jfr. Havne- og farvannsloven § 12, 7. ledd og selskapsavtalen.	38,46 %

¹ Noen av selskapenes formål er kortet ned i denne tabellen.

Haugaland Bompengeselskap AS	Innkrevning av bompenger til finansiering av T-forbindelsen m.v.	33,33 %
Haugaland Kraft AS	Produsere, overføre og omsette kraft, for på den måten sørge for sikker, rasjonell og rimelig kraftforsyning til kundene.	31,97 %
Haugaland Gass AS	Å arbeide for å gjøre naturgass tilgjengelig til Tysvær Næringspark, forestå distribusjon og salg av naturgass på konkurransedyktige betingelser til kunder i næringsparken.	Heleid datterselskap av Haugaland Kraft AS
Haugaland Næringspark AS	Forestå etablering og utvikling av Haugaland Næringspark, Gismarvik, Tysvær kommune til å bli et konkurransekraftig lokaliseringsalternativ for etablering av gassbasert og annen industri, samt annen næringsvirksomhet.	Heleid datterselskap av Haugaland Kraft AS
Nordsjø Kraft AS Østgass AS	Produksjon av elektrisitet fra vannkraft.	Heleid datterselskap av Haugaland Kraft AS
Østgass AS	Engroshandel med drivstoff og brensel.	Heleid datterselskap av Haugaland Kraft AS
Haugaland kontrollutvalgsekretariat IKS	Haugaland Kontrollutvalgsekretariat IKS er et interkommunalt selskap som utfører sekretariats tjenester til kontrollutvalgene i kommunene Bokn, Etne, Haugesund, Karmøy, Sauda, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord.	30,88 %
Haugaland-museene AS	Tjene samfunnet og dets utvikling ved å drive museumsfaglig virksomhet innenfor innsamling, forskning, forvaltning og formidling av dokumentasjon og informasjon ellers om Nord-Rogalands natur- og kulturhistorie.	28 %
Krisesenter Vest IKS	Krisesenteret er et lavterskel tilbud til kvinner, menn og barn utsatt for vold i nære relasjoner. Samarbeid mellom Haugesund, Karmøy, Tysvær, Vindafjord, Sveio, Sauda, Suldal, Etne, Bokn, Utsira, Stord, Kvinnherad, Bømlo, Fitjar, Tysnes, Odda, Ullensvang,	20,21 %
Haugaland Vekst IKS	På vegne av de 5 stifterne/ eierne (Rogaland fylkeskommune., Bokn, Tysvær, Utsira og Haugesund) drive næringsutviklingsarbeid som ellers normalt ville blitt utført av eierne selv.	20,0 %
Haugalandspakken AS	Delfinansiering av utbyggingen av transportsystemet på Haugalandet slik det fremgår av St. prp. 57 (2006-2007).	12,5 %
Universitetsfondet for Rogaland AS	Å sikre best mulig tilbud av undervisning og forskning på Universitetsnivå innen fagområder som dekker regionens behov og som yter vesentlig bidrag til landets samlede kunnskapsbehov.	7,90 %
Sørvest Varme AS	Utrede, bygge og drive anlegg for forbrenning av avfall, med tilknyttet anlegg for produksjon og distribusjon av energi.	4,4 %

3.2 Oversikt over selskaper utenfor § 80

Selskapets navn	Selskapets formål	Eierandel
AS Haugaland Industri	Drive attføringsvirksomhet.	43,8 %
Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS	Markedsføre og selge Haugalandet som reisemål. Prosjektledelse, produktutvikling og produktkoordinering samt vertskapsfunksjoner er også sentrale oppgaver.	19,77 %
Marin Energi Testcenter AS	Å stille til disposisjon testfasiliteter for ny teknologi innen marin fornybar energi, samt bistand og alt som herved inngår.	10 %

HIL – Hallen AS	Bygge, eie og drive idrettssenter samt å stå for utleie av hallen og annen virksomhet som står naturlig i sammenheng med dette, i Haugesund.	10 %
Aski AS	Tidligere AS Karmøy Industrier. Drive attføringsvirksomhet på Østrem og Eidsbakkane ved Kopervik i egne lokaler.	7,76 %
Vise- og Lyrikkfestivalen i Haugesund AS	Arrangere Vise- og lyrikkfestivalen i Haugesund, som et årlig kulturarrangement, utgangspunkt i en av Norges eldste festivaler.	5,0 %
Sunnhordaland Bru- og Tunnelselskap AS	Være administrativt selskap for innkreving av bompenger og forvaltning av Låneporteføljen for Trekantsambandet.	4,88 %
Odda Vegfinans AS	Å forestå delfinansiering av planlegging og bygging av ny veg og tunnelløsning for E – 134	4 %
Haukelivegen AS	Arbeide for utbygging og standardheving av Haukelivegen (E 134) Haugesund – Drammen, samt viktige sidegreiner til denne.	3,03 %
Norsk Bane AS	Planlegge, bygge og drive høyfartnett i Norge.	1,1 %
Tynesbrua AS	Å få realisert hele prosjektet om en ferjefri veg mellom Stord og Bergen.	0,92 %
Biblioteksentralen AL	Bidra til utvikling av bedre bibliotek samt å gi bibliotekene en bedre hverdag.	0,61 %
Fjord Norge AS	Markedsføring av fylkene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.	0,12 %

4. Prioriterte prosjekter for selskapskontroll i planperioden

Kontrollutvalget har vurdert og prioritert de ulike selskapskontrollprosjektene i oversikten under. Kontrollutvalget vil ellers, ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering, velge ut selskap/områder som de ønsker å kontrollere underveis i perioden.

Omfanget av kontrollen i det enkelte selskap vil variere avhengig av størrelse og kompleksitet og eventuelt samarbeid med andre medeier kommuner/fylkeskommuner.

Eventuell forvaltningsrevisjon i selskap blir vurdert av kontrollutvalget etter at obligatorisk eierskapskontroll er utført og/eller der analyser eller andre indikasjoner syner at det kan være aktuelt.

Prioritet	Prosjekt
1	Eierstyring I hvilken grad har kommunen en forsvarlig forvaltning av eierskapene? Hvordan sikrer kommunen at de har tilstrekkelig styring og kontroll med selskapene de har eierdeler i? I hvilken grad har eierrepresentanter tilstrekkelig kompetanse? I hvilken grad har kommunen et tilfredsstillende opplæringstilbud for styrerepresentanter?
2	Attføringsbedriftene (Uni-K AS, Haugaland industri og Aski AS)
3	Krisesenter Vest IKS
4	Haugaland Vekst IKS
5	Haugaland Kraft AS m/datterselskap
6	Karmsund Interkommunale Havnevesen IKS
7	Haugesund parkering m/datterselskap

5. Metode for gjennomføring av selskapskontroll

Kontrollutvalget vil i hvert enkelt tilfelle avgjøre hvilken metode som skal benyttes i selskapskontrollen innenfor de rammer som følger av lovgiving og forskrifter.

6. Rapportering

Kontrollutvalget vil i samsvar med Kontrollutvalgsforskriften § 15 rapportere til bystyret om hvilke kontroller som er gjennomført og resultatene av disse.

Dersom forutsetningene skulle endre seg, eller dersom kontrollutvalget ønsker flere kontroller, kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen underveis i perioden.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 170,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

© 2012 Deloitte AS